

2012

NOBEL
EDEBİYAT
ÖDÜLÜ

MO YAN

*Kızıl Dari
Tarlaları*

9. BASKI

ÇEVİRİ: ERDEM KURTULDU

♥ can
çağdaş

MO YAN
KIZIL DARI
TARLALARI

Can Çağdaş

Kızıl Darı Tarlaları, Mo Yan

Çince aslından çeviren: Erdem Kurtuldu

Hong gaoliang jiazuo

© 1987, Mo Yan

© 2013, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd.

aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2013

9. basım: Ocak 2024, İstanbul

Bu kitabın 9. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Didem Bayındır

Editör: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.

Beylikdüzü O.S.B Mah. Orkide Cad. No: 1/Z Beylikdüzü-İstanbul

Sertifika No: 52098

ISBN 978-975-07-3442-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

MO YAN
KIZIL DARI
TARLALARI

ROMAN

2012 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Çince aslından çeviren

Erdem Kurtuldu

♥can

Mo Yan'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

İri Memeler ve Geniş Kalçalar, 2014

Yaşam ve Ölüml Yorgunu, 2015

Değişim, 2016

Saydam Turp, 2017

İçki Cumhuriyeti, 2020

MO YAN, 1955'te Çin'de doğdu. Kültür Devrimi sırasında on bir yaşındayken okulu bırakıp çiftçi olarak çalışmaya başladı. Ardından bir pamuk fabrikasında çalıştı ve yazmaya başladı. İlk çalışmaları daha çok Mao dönemine özgü toplumcu gerçekçi tarzdaydı. 1976'da Kültür Devrimi hareketi sona erince Mo Yan, Halk Kurtuluş Ordusu'na katıldı ve bir yandan orduda görev yaparken öte yandan yazmayı sürdürdü. Asıl adı Guǎn Mǒyè olan yazar, 1984'ten itibaren Çince "sakın konuşma" anlamına gelen Mo Yan adını kullanmaya başladı. *Time* dergisinin "Çin'in en ünlü, en sık yasaklanan ve en çok korsan baskısı yapılan yazarlarından biri" olarak tanımladığı Mo Yan'ın başlıca romanları arasında, *Kızıl Darı Tarlaları*, *İri Memeler* ve *Geniş Kalçalar*, "Sandalağacı Azabı", *Yaşam ve Ölüm Yorgunu*, *Değişim*, "Kırk Bir Havan Topu", "Sarmısak Baladı", *İçki Cumhuriyeti* bulunuyor. Öte yandan "Usta Gittikçe Daha Komik Oluyor" adlı öykü derlemesi ve *Patlama* adlı öykü kitabı vardır. Mo Yan, 2012 Nobel Edebiyat Ödülü'nü alırken Çin'de doğan ve Çin'de yaşamayı sürdüren ilk Çinli Nobel Ödüllü yazar oldu.

ERDEM KURTULDU, 1981'de İstanbul'da doğdu. 2006'da Ankara Üniversitesi DTCF'nin Sinoloji Bölümü'nden mezun olduktan sonra, Çin hükümetinden kazandığı bursla Pekin Dil ve Kültür Üniversitesi'nde Çince eğitimine devam etti. Mo Yan'dan *Kızıl Darı Tarlaları*, *İri Memeler* ve *Geniş Kalçalar*, *Yaşam ve Ölüm Yorgunu*, *Değişim*, *Saydam Turp*; Yu Hua'dan *Kanını Satan Adam*; Yan Lianke'den *Patlama Kayıtları*, *Günler*

Aylar Yıllar; Wumen Huikai ve Kou'an Shiyuan'dan Zen Ustaları; Konfüçyüs'ten Konuşmalar: İlk On Bölüm; Lao Tzu'dan Tao Te Ching gibi eserleri Türkçeye çevirmiştir. Çevirmenin bir de YKY Kâzım Taşkent Klasik Yapıtlar Dizisi için hazırlayıp çevirdiği Klasik Çin Şiirinden Seçmeler adlı derlemesi vardır.

Kızıl Darı Tarlaları'nı niye yazdım?

Kızıl Darı Tarlaları, yazdığım dokuz uzun romandan biridir ama içlerinde en çok ilgiyi çeken o olmuştur, bu yüzden Mo Yan'den bahsedilirken sık sık *Kızıl Darı Tarlaları'nın* yazarı denir. Romanın ilk bölümü olan “Kızıl Darı Tarlaları”nı 1984 kışında bitirdim, o zamanlar uzun bir öyküydü ve uzun bir öykü olarak basıldı. İlk ilhamım bir rastlantı sonucu oluştu. O sıralarda bir edebiyat konferansındaydım, birkaç eski toprak yazar şöyle bir konu açtı: Çin Komünist Partisi'nin kuruluşundan bu yana yirmi sekiz yıl mücadele içinde geçti. Eski kuşaktan birçokları bu savaşın içinden geçmiştir ve ellerinde pek çok malzeme var, ama artık bunu yazacak enerjileri kalmadı, çünkü “Kültür Devrimi” en verimli dönemlerini gölgelemiştir; genç neslin enerjisi var ama bunu yazacak kişisel deneyimleri yok, öyleyse savaş ve tarihsel olayları edebiyatın içine nasıl sokacaklar?

O zaman ayağa kalkıp şunları söyledim: “Bizler bu kusurağımızı başka yollardan geçerek telafi edebiliriz. Top ve tüfek patlamalarını duymadıysak da havai fişeklerin patlamalarını duyduk; birinin öldürüldüğünü görmesek de domuz kesildiğini gördük, ben kendi ellerimle tavuk bile kestim; elimde süngüyle Japonlarla çarpışmasam da bunun nasıl bir şey olduğunu filmlerde izledim. Romancının yaptığı tarihi bire bir kopyalamak değildir, bu tarihçilerin sorumluluğundadır. Romancılar savaş, insanlık tarihi boyunca cehalet yüzünden sürekli ortaya çıkan bu olguyu anlatırken, onun insan ruhunu nasıl bozduğunu ve insanın savaş süresince nasıl değiştiğini dile getirir. De-

mek istediğim hiç savaş deneyimi yaşamamış biri de bu yollar-
dan geçerek savaşı yazabilir.”

Konuşmamı bitirdikten sonra burun kıvrıp benimle alay eden biri oldu. Ardından birkaç kişi benim kibirli ve cahil olduğumu, bazıları göğü ve yasayı tanımayan haydudun biri olduğumu söyledi, bazılarıysa girdiği kuyunun derinliğini bilmeyen biri olduğumdan bahsetti. Yazarlık hayatım boyunca kendimi birkaç kez uçurumun kenarına ittiğim olmuştur. Kendi bakış açımın doğruluğunu kanıtlamak için hemen kaleme sarılıp savaş hakkında bir roman yazmaya başladım. Ama kalem kâğıda değmeden bir sürü zaman harcadım. Devrim’den önce yazılan pek çok romanın savaş hakkında olduğunu fark ettim, ama o zaman yazılan romanların hepsi savaş sürecini yeniden üretmekten başka bir şey yapmıyordu. Bu romanlar genellikle seferberlik süreciyle başlayıp zaferle sonuçlanan hikâyelerden oluşuyordu; yazarlar sadece savaş sürecine odaklanıyor, romanın başarısı bu süreci ne kadar gerçekçi işlediğiyle ölçülüyordu. Yeni kuşak yazarların savaş deneyiminden geçmiş eski kuşak yazarların yazdıklarını tekrar etmesi, hatta onlar kadar iyi yazmaları artık bir anlam ifade etmiyor. Bence savaş, yazarın yazarken ödünç aldığı bir ortamdan başka bir şey değildir, böyle bir ortamı kullanarak insanların bu özel koşullar altındaki duygu ve düşünceleri anlatmaktır asıl olan. Sovyetler Birliği zamanından kalan “Askerin Türküsü” adlı ünlü filmi ele alalım mesela. Filmde çok acı çekmiş ve intikam ateşiyle yanıp tutuşan Kızıl Ordu’ya mensup bir kadın asker vardır, Beyaz Ordu’dan kırk kişiyi öldürdükten sonra savaş esirlerine refakat etmekle görevlendirilir. Bu görev sırasında birlikten ayrılıp yakışıklı, güzel sanatlar eğitimi almış esir bir subayla birlikte ıssız bir adaya gider. Bir süre sonra aralarında bir şeyler gelişir, birlikte yaşamaya başlarlar, ikisi de kendi sınıfsal kimliğini unuttur. Bir gün birden Beyaz Ordu’ya ait bir gemi gelir, Beyaz Ordu subayı gemiyi görünce geri dönmek ister, Kızıl Ordu’ya mensup kadın askerin sınıf bilinci de birden yeniden ortaya çıkar, tüfeğini alıp aynı zamanda âşığı olan Beyaz Ordu subayını sahilde öldürür. Böyle bir olayın gerçek hayatta karşımıza çıkması neredeyse imkansızdır, yazar böyle bir ortam yaratıp bizleri bir deneyin içine sokar. Buna “insan ruhu laboratuvarı” denebilir. Bu kavram ve yazma yöntemi günümüzden bakıldığında edebiyatın yazma

kurallarına daha uygundur ama seksenli yılların başlarında gelişen ve uzun süre baskın olan “sol” anlayış bu tavrı hâlâ sorgulanmaya devam etmekte ve bunu kabul edilemez görmektedir.

Böyle bir başlangıç noktasıyla yazmaya karar verdim, bir fikir üzerinde düşünmeye başlayınca aklıma ilk gelen kendi köyüm oldu. Ben küçükken iklim şimdikiyle aynı değildi, sık sık yağmur yağardı, her yaz ve sonbaharda su taşkınları olurdu; bu yüzden köyde boyu sel sularının yüzeyinde kalabilen darı yetiştirilirdi. O zamanlar nüfus az, araziler genişti, her sonbahar köyler uçsuz bucaksız darı tarlalarıyla çevrili olurdu. “Dedem” ile “Ninem”in yaşadığı dönemdeyse yağmur daha fazla, nüfus daha azmış; o kadar çok darı varmış ki kış geldiğinde bile hâlâ hasat yapılamamış tarlalar olurmuş, bu darılar da köyleri haydutlardan koruyan engel görevi görmüş. Sonunda darı tarlalarını bir sahne olarak ele alıp içine Japonlara karşı direnişi ve aşk hikâyeleri yerleştirdim; daha sonraları pek çok eleştirmen romanımdaki kızıl darıların sadece bitki olmadığını, milli ruhu temsil eden bir metafor olduğunu söyledi. Romanın ilk bölümünün taslağını bir haftada yazdım.

Kızıl Darı Tarlaları, doğduğum köye komşu bir köyde geçen gerçek bir hikâyeye dayanır. Bu köyün gerilla birliği Jiaolai Nehri üzerindeki köprüünün başında pusu kurup küçük bir Japon birliğiyle çarpışmış, askeri bir aracı ateşe verip o zamanın koşullarında büyük bir zafer elde etmişler. Çok geçmeden Japon tugayları misilleme için geri dönmüş ve köyde gerilla birliğinden bir iz bulamayınca yüzden fazla köylüyü öldürmüş, köydeki bütün evleri yakıp yıkmışlar.

Kızıl Darı Tarlaları’ndaki etine dolgun, taze “Ninem”i filme çekildiğinde Gong Li canlandırdı. Ama ben kadınları gerçekten anlamam, romanda sadece hayalimdeki kadını tasvir ettim. Otuzlu yıllarda kırsal kesimde benim romanda tasvir ettiğim kadınlara benzeyen kadın çok azdı, “Ninem” de aslında benim hayal gücümün ürünüdür. Romanımdaki kadınlarla günümüzdeki kadınlar arasında da büyük farklılıklar var; kadınlar günümüzde de zor yaşam koşullarına göğüs geriyor ama romandaki o romantik ruha artık sahip değiller sanki.

İyi bir yazarın özgün olması gerektiğini düşünürüm, tabii ki aynı zamanda iyi bir roman da özgün olmalıdır. *Kızıl Darı Tarlaları* sansasyon yarattı; bunun nedeni özgün bir roman ol-

masıdır. Romanın üzerinden neredeyse yirmi yıl geçtikten sonra bile hâlâ romanın anlatısından çok memnun olduğumu söyleyebilirim. Daha önce yazılmış romanlarda hikâye birinci, ikinci veya üçüncü tekil şahsın ağzından anlatılırdı, *Kızıl Darı Tarlaları*'nın daha başında anlatıcı hikâyeye “Dedem” ve “Ninem” diye başlar, bu hem birinci tekil şahsın ağzından anlatılan bir hikâyedir, hem de her şeyi bilen bilge bir anlatıcının varlığını gösterir. “Ben” diye yazdığınızda bu birinci tekil şahıstır ama “Ninem” diye yazdığınızda bakış açısı hemen “Ninem”in bakış açısı olur, böylece onun iç dünyası doğrudan ifade edilebilir ve bu yapı bence romanın anlatısına çok uygun. Bu, birinci tekil şahsın bakış açısından daha zengin ve daha açık bir bakış açısidir; bu, dönemi için de yenilikçi bir bakış açıydı.¹

Bazıları *Kızıl Darı Tarlaları*'ndaki hikâyelerde Márquez etkisi olduğunu söylüyor; bu konuda söyleyeceğim tek şey bunun bir tahminden öteye gitmeyeceğidir. Márquez'in *Yüzyıllık Yalnızlık* adlı romanını 1985 baharında okudum, o zamana kadar dilimize çevrilmemişti. *Kızıl Darı Tarlaları*'nıysa 1984 kışında yazdım, romanın üçüncü bölümü olan “Köpek Patikalaları”nı bitirdiğimde bu olağanüstü romanı okumaya başladım. Ama böyle bir yöntemin neden daha önce benim aklıma gelmediğine hâlâ üzülürüm. Eğer Márquez'in romanını yazmaya başlamadan önce okumuş olsaydım *Kızıl Darı Tarlaları*'nı daha farklı bir şekilde yazardım.

Ben ve benim kuşağımdan romancılar hiç şüphesizdir ki Batı edebiyatından çok etkilendik; seksenlerden önceki dönemde Çin kapalı bir toplumdur, Batı edebiyatındaki değişimlerden, yeni yazarlardan, o olağanüstü eserlerden hiçbirimizin haberi bile yoktu. Ekonomik reformla birlikte dışa açılınca Batı edebiyatının eserleri de dilimize çevrilmeye başladı; kendimizi iki-üç yıllık çılgın bir okuma serüvenine kaptırdık, doğal olarak okuduklarımızdan etkilendik de; böylece etkilendiğimiz yazarların izlerinin farkında olmadan da olsa kendi eserlerimize sızdığını fark ettik.

1. Çince, tek heceli bir dildir. İki ayrı kelime olan “ben” ve “nine”, yan yana geldiklerinde eklemeli dillerdeki gibi, “benim ninem” ya da “ninem” gibi bir anlama bürünmelerinin yanı sıra tek başlarına da kendi anlamlarını korurlar.

Tarih ve savaş hakkında yazılan bu romanın büyük bir ilgi uyandırmasını o zamanki Çin halkının ortak tutumunu ifade etmesine bağlıyorum; uzun süre baskı altında kalmış bir toplum, içinde konuşmaya, düşünmeye ve harekete geçmeye cesaret eden özgür bireylerin bulunduğu bir romanı okuyunca elbette ki etkilenmiştir. Başlarda romanın toplum üzerindeki etkisinin farkında değildim açıkçası, ayrıca insanların böyle bir Őeye ihtiyacı olabileceğini de hiç düşünmemiştim. Eğer *Kızıl Darı Tarlaları*'nı Şimdi yazsam bu kadar etkili olacağını hiç sanmam, bugünün okuyucularının okumadığı bir Şey kaldı mı ki? Herkesin kendi kaderi olduğu gibi romanların da kendi kaderleri var işte.

MO YAN

Bu kitapla köyümün uçsuz bucaksız kıvı darı tarla-
larında dolaşan kahraman ruhlara ve haksız yere ölenle-
re sesleniyorum. Ben sizin soyunuzdan gelen bu değersiz,
soya sosuna batırılmış kalbimi söküp parçalara ayırdım,
üç kâseye koyup darı tarlalarına bıraktım. Sizlere adağımıdır bu!
Gelin yiyin!

Kızıl darı tarlaları

1

21 Eylül 1939'da benim bir haydudun oğlu olan babam on beşinden gün almış. Daha sonra dünyaca ünlü olacak efsanevi kahraman Yu Zhan'ao'ın birliğine katılıp Japon konvoyuna pusu kurmak için Jiaoping Yolu'na gitmiş. Ninem kapitone ceketini giyip onları köyün girişine kadar uğurlamış. Komutan Yu, "Dur artık," demiş. Ninem hemen durmuş.

Ninem babama, "Douguan, vaftiz babanın sözünden çıkma," demiş. Babam sesini çıkarmamış. Ninemin koca gövdesine bakmış, astarlı ceketinden gelen o sıcak kokuyu içine çekerken birden üşümüş. Şöyle bir titremiş, karnı guruldemiş.

Komutan Yu, babamın başına vurup, "Yürü evlat," demiş.

Yer gök karışmış, etraf kararmış, birliğin boğuk ayak sesleri iyice uzaklaşmış. Babamın gözlerinin önünde görüşünü engelleyen mavi beyaz bir sis perdesi asılıymış, sadece birliğin ayak seslerini duyuyormuş, ne şekillerini ne de gölgelerini seçebiliyormuş. Babam Komutan Yu'nün ceketinin ucuna sıkıca sarılmış, iki bacağı hızla hareket ediyormuş. Yakınlaşan sis denizinin çalkantısı arttıkça ninem bir kıyı gibi gittikçe uzaklaşıyormuş, babam Komutan Yu'ye küpeşteye tutunur gibi yapışmış.

Babam işte böyle köyün kızıl darı tarlalarında yükselen kendine ait isimsiz mavi yeşil mezar taşına doğru se-yirtmiş. Mezarının başında kurumuş otlar titreyormuş, bir keresinde kar beyazı bir dağ keçisini güden kızı çıplak bir erkek çocuğu buraya gelmiş, keçi aheste aheste mezarın başındaki otları yerken çocuk mezar taşının üstüne çıkıp öfkeyle işeyivermiş, sonra yüksek sesle şakımaya başlamış: “Darılar kızardı... – Japonlar geldi... – Yurttaşla-rım hazırlanın... – Ateş edin, topu ateşleyin... –”

Bazıları bu keçi güden çocuğun ben olduğunu söyler, o olup olmadığını bilmiyorum. Ben Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nı hem çok sevdim, hem de ondan çok nefret et-tim. Büyüyüp Marksizmi öğrenince sonunda fark ettim ki: Gaomi Kuzeydoğu Bucağı şüphesiz dünya üzerindeki en güzel ve en çirkin, en alışılmadık ve en sıradan, en kutsal ve en yozlaşmış, en kahraman ve en piç, en çok içki içilen ve en çok sevilen yerdir. Bu toprak parçasında doğan büyüklerim ve akrabalarım darı yemeyi sever, her yıl büyük bir ekim yapılır. Eylülde ve sonbaharın sonlarına doğru bu uçsuz bucaksız darı kırmızılığı engin bir kan denizine dönüşür, darılar ve Gaomi ışıklar, darılar insanı tatlı bir hüzne boğar, aşka kışkırtır. Sonbahar rüzgârı ısı-sızdır, güneş ışınları pırıl pırıl, mavi gökyüzünde bembeyaz bulutlar bir bir salınır, darıların üzerinde bembeyaz bulutların kırmızı mor gölgeleri gezinir. Zaman içinde ancak bir an kadar yer tutan on yıllar boyunca kırmızı figürler darı sapları arasında mekik dokuyarak uçsuz bu-caksız bir insan halısı örmüşlerdir. Adam öldürmüş, gasp etmiş, bu topraklarda şimdi yaşayan ve onların soyundan gelen değersiz bizlerle kıyaslanmayacak kadar kendilerini ülkelerine adanmış, onu kahramanca ve bir bale coşkusuyla savunmuşlardır. Çevredeki ilerlemenin yanında türü-müzün gerilediği duygusunu yaşıyorum.

Birlik köyden ayrıldıktan sonra dar bir toprak yola girmiş, birliğin adım sesleri yol kenarındaki otlara karışmış. Sis çok yoğun, canlı ve değişkenmiş. Babamın yüzündeki sayısız küçük su damlası donup büyük bir su damlası oluşturmuş, saçından bir perçem alnına yapışmış. Yolun iki tarafındaki darı tarlalarından esen hafif nane ve olgunlaşmış darıların o acı tatlı kokusuna alışıktır babam, bu koku onun için yeni ya da tuhaf bir şey değildir. Birlik sisin içinde ilerlerken babam bu kez zihninde çok eski anıları uyandıran, nane ve darı kokusuyla karışık, ama sarı ve kırmızı olmayan, iç bayıltan tatlı bir yeni koku almış.

7 gün sonra, 28 Eylül, Ay Çöreği Bayramı. Parlak ay yavaşça yükselmiş, darılar saygıyla ve sessizce dikilmiş, püskülleri ay ışığında yıkanmış, cıvaya batırılmış gibi ışıl ışıl ışımışlar, babam kırık bir ay ışığı altında şimdikinden çok daha keskin iç bayıltan tatlı bir koku almış. O sırada Komutan Yu elini darıların üzerinde gezdirerek tarlada ilerliyormuş, üç yüzden fazla köylü üst üste uzanmış cesetler halinde etrafa dağılmış, kanları büyük bir darı yığınının suluyormuş, darıların altındaki kara toprak çamurlaşmış, yürümelerini yavaşlatmış. O iç bayıltan tatlı koku insanı boğuyormuş, insan eti yiyen bir köpek sürüsü darı tarlasında oturmuş, parlayan gözlerle babama ve Komutan Yu'ye bakıyormuş. Komutan Yu silahını çekip ateş etmiş, bir köpeği gözünden vurmuş; bir el daha ateş etmiş, bir köpeği daha gözünden vurmuş. Köpek sürüsü uluyarak dağılmış, uzak bir yere oturmuş, aç gözlerle hırlayarak cesetlere bakmışlar. O iç bayıltan tatlı koku giderek daha da keskin hale gelince Komutan Yu haykırmış: "Japon köpekleri! İtin dölü Japonya!" Bütün mermisini bu köpek sürüsüne boşaltmış, köpekler iz bırakmadan kaçmış. Komutan Yu babama, "Yürü be, evlat!" demiş. Biri yaşlı, biri genç ay ışığı altında darı tarlasının içlerine

doğru yürümüşler. O tarlayı kaplayan iç bayıltan tatlı koku babamın ruhuna işlemiş, ileride daha da acımasız yıllar boyunca babamın peşini hiç bırakmamış.

Darı sapları ve yaprakları sisin içinde hışır hışır hışır-dıyor, sisin içindeki bu alçak düzlükte yavaşça akan Mo Nehri'nin suları kâh güçlü kâh zayıf, kâh uzaktan kâh yakından sefihçe ışıldıyormuş. Birliğe ayak uydurmaya çalışan babam, önünde ve arkasında “rap rap” diye ayak sesleri ile yoğun soluk sesleri duymuş. Kimin silahı kimin silahına çarpıyor bilinmiyormuş. Kimin ayağının hangi ölünün kafatasını ezdiği bilinmiyormuş. Babamın önündeki adam öksürmeye başlamış, çok tanıdıkmiş öksürüğü. Onun öksürdüğünü duyar duymaz babamın aklına adamın heyecanlanınca kızaran kepçe kulakları gelivermiş. Kılcal damarlarla kaplı büyük, saydam kulakları, kısa boylu, koca kafası omuzlarının arasına gömülmüş gibi duran Wang Wenyi'nin en göz alıcı organlarıymış. Babam bir hışım bakmaya gitmiş, bakışları sisi delmiş, Wang Wenyi'nin bir yandan öksüren, bir yandan da sallanan koca kafasını görmüş. Babam Wang Wenyi'nin talim alanında yediğı dayaktan sonra koca kafasının bu acınası hale geldiğini hatırlamış. O sıra Komutan Yu'nün birliğine yeni girmiş. Yaver Ren, ona ve birliğin diğer üyelerine talim alanında şöyle bağırmış: Sağa dönün... Wang Wenyi neşeyle ayağını kaldırmış, nereye döneceğini bilememiş. Yaver Ren onun kışına kırbaçla vurmuş. Yüzünde ağlasa mı gülse mi bilmez bir ifadeyle, “Ananın!” diye söylenmiş o da. Alçak bir duvarın etrafındaki çocuklar bu durumu görünce kahkahalarla gülmeye başlamış.

Komutan Yu, Wang Wenyi'nin kışına bir tekme atmış.

“Niye öksürüyorsun?”

“Komutanım...” Wang Wenyi, öksürerek cevap vermiş, “boğazımda bir kaşıntı var...”

Çin'in Nobel ödüllü yazarı Mo Yan'ın *Kızıl Darı Tarlaları*, Shandong ailesinden üç kuşağın, 1923-1976 yılları arasındaki öyküsünü aktaran bir roman. Yazar, bir mücevher güzelliğindeki doğa manzaraları fonuna yerleştirdiği ve kronolojik sıra gütmeden kurguladığı romanda, Japon istilasına karşı verilen Direniş Savaşı, Çinlilerin birbirleriyle çatışmaları, Komünist Devrim, Kültür Devrimi gibi Çin tarihindeki önemli halk hareketlerini ve bütün bu yıllar içindeki tutkulu aşkları anlatıyor.

Çin sinemasının önde gelen yönetmenlerinden Yimou Zhang'ın beyazperdeye aktardığı *Kızıl Darı Tarlaları*, tarihsel bir anlatımla kara mizahı ustalıklı kaynaştırıyor. Roman, geçmişle bugün, ölüyle diri, iyiyle kötü arasında belirgin bir ayırım yapılmadan sürüyor.

Nobel ödül töreninde konuşan Per Wästberg'in dediği gibi, Mo Yan, bireyi kimliksiz insan yığınlarından çekip ortaya çıkaran; alaycı ve iğneleyici bir üslupla tarihe, tarihî çarpıtmalara, yok-sunluklara ve siyasal riyakârlıklara karşı çıkan bir yazar.

#çinedebiyatı #komünistdevrim #doğakatli #japonistilası #tarihselroman
#karamizah #halkhareketleri

